

HRICKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 127 - TRAVANJ 2015.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Još jedan, travanjski broj Hrcka je pred vama. Blagdani su za nama, proljetne ferije također, ostaje vam samo zagrliti knjigu i izdržati još malo. Kako i sami vidite, vrijeme brzo prolazi, tako će doletjeti i ljetne ferije, a onda »zbogom pameti«. Do tada u pauzi od učenja, šetanja i druženja prelistajte novi broj Hrcka. Što donosimo? Rekla bih – svašta, ali to baš i nije neki odgovor. Na sljedećim stranicama pročitajte zanimljivosti o našem planetu, o natjecanjima, životinjama, školi, kuhamo s vama, upoznajemo Vojvodinu... Uostalom, prelistajte i pogledajte sami.

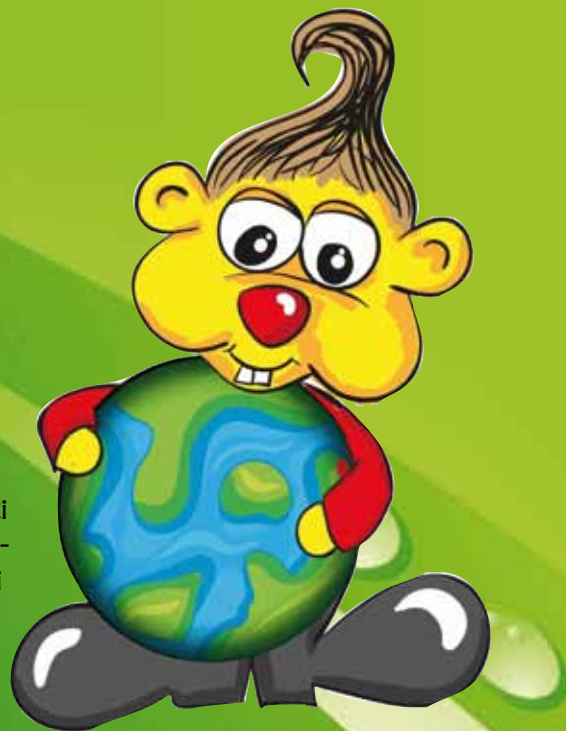
Željka

Impresum

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Urednica izdanja: Željka Vukov
Suradnici: Bernadica Ivanković, Vesna Huska, Ivana Petrekanić-Sič,
Marina Pluković, Katarina Čelković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić,
Vladan Čutura i Petar Tikvički
Lektorica: Katarina Vasijićuk
Korektor: Jelena Dulić Bako
Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi
Dizajn i ilustracija: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov
Obrada fotografija: Nada Sudarević
E-mail: hrhrcko@gmail.com

Zemlja naš dom

Dan planeta Zemlje obilježavamo 22. travnja. Toga dana na poseban način mislimo na naš planet, iako bismo to trebali raditi svakodnevno. Ovaj nas dan podsjeća koliko je važno čuvati Zemlju. Svi se možemo uključiti u njegovo očuvanje i to s jednostavnim stvarima koje će puno značiti. Primjerice: reciklirajte i odvajajte kućni otpad, zatvorite pipu kada perete zube, uštedite vodu i energiju tuširajući se minutu kraće nego obično, šecite, vozite bicikle, sadite drveće, koristite platnene torbe umjesto najlon vrećica... ima puno načina kako možemo očuvati naš dom.

Zemljine brojke

Planet Zemlja star je 4.54 milijardi godina.
Površina Zemlje iznosi 510.072.000 km².
Polumjer Zemljine lopte je 6.371 km.
Udaljena je od Sunca 149.500.000 km.
Na Zemlji živi nešto više od 7.125 milijardi stanovnika.
Zemlja se kreće oko Sunca brzinom od 100.000 km/h.
Vrteći se oko Sunca, Zemlja godišnje prijeđe oko 940 milijuna km.
Na Zemlji ima 5 oceana, 7 kontinenata, 196 država i oko 250.000 gradova.

Naj – naj...

Najdublje mjesto na Zemlji je Marijanska brazda koja se nalazi u Tihom oceanu i duboka je 10.991 m.
Najviši planinski vrh na svijetu je Mount Everest, visok 8.848 m.
Najhladnije mjesto na Zemlji je na planini Dome Fuji, gdje je zabilježena najniža temperatura duž antarktičkog planinskog grebena – 91 °C.
Najtoplije mjesto na Zemlji je Dolina smrti u Kaliforniji gdje je izmjereno + 56,7 °C.
Najsušnija mjesta su pustinje, a prvo mjesto zauzima Atacama u Južnoj Americi. U središtu te pustinje nikada nije padala kiša.

Znaš li...

- * Staklo je materijal koji se u potpunosti može reciklirati, a da bi staklena boca bačena u prirodu nestala potrebno je 4.000 godina.
- * Papire odlažite u posebne kontejnere jer ćete na taj način pridonijeti čuvanju šuma i zaštiti okoliša.
- * Baterije sadrže teške metale koji zagađuju okoliš.
- * Za razgradnju plastičnih boca u prirodi potrebne su stotine godina.
- * Najlon vrećici treba gotovo 1000 godina da se razgradi.
- * U svijetu se godišnje koristi oko 500 milijardi najlon vrećica, odnosno milijun vrećica po minuti.
- * Toksični dim koji nastaje pri paljenju plastike ubija stotine ljudi svake godine.
- * Pri spaljivanju 4 plastične vrećice potroši se onoliko kisika koliko je potrebno čovjeku za jedan dan.

Natjecanje iz hrvatskog jezika

Prije dva tjedna, 2. travnja, održano je okružno natjecanje iz hrvatskog jezika i jezične kulture u OŠ »Vladimir Nazor« u Đurđinu. Na natjecanju je sudjelovalo 24 učenika sedmih i osmih razreda iz škola gdje se odvija nastava na hrvatskome jeziku – OŠ »Matko Vuković« iz Subotice, OŠ »Ivan Milutinović« iz Subotice i Male Bosne, OŠ »Matija Gubec« iz Tavankuta i OŠ »Vladimir Nazor« iz Đurđina.

Sigurna sam da većinu od njih poznajete s »Etno kampa«, »Hrckovog maskenbala« ili drugih aktivnosti, stoga dijelimo s vama i informacije tko je bio najuspješiji, a ujedno im i čestitamo na uspjehu!

U kategoriji sedmih razreda prva tri mjesta pripala su istoj školi – OŠ »Matko Vuković«. Najuspješnija je bila Martina Buljovčić, koja je osvojila maksimalni broj bodova. Drugo mjesto dijele Maja Imrić i Lucija Ivanković Radaković, a treće mjesto osvojila je Ivana Mačković. Prvo mjesto u kategoriji osmih razreda osvojila je Ana Piuković iz OŠ »Ivan Milutinović«, drugo mjesto Kristina Matković iz OŠ »Matko Vuković«, a treće mjesto dijele Nadja Kovač iz OŠ »Ivan Milutinović« i Matea Sivić iz OŠ »Matko Vuković«.

Osim nagrađenih učenika, na republičko natjecanje koje će biti održano u svibnju u Tavankutu, prošli su: Katarina Piuković, Đurđina Sudarević, Katarina Ivković, Regina Dulić, Marko Grmić, Milica Vuković i Marko Konkolj iz sedmih razreda, a iz osmih Petar Huska, Mario Evetović i Ines Peić Tukuljac.

J. D. B.

Okružno natjecanje iz matematike

Učenici hrvatskih odjela i na okružnom natjecanju iz matematike, koje je održano 28. ožujka postigli su lijepe rezultate.

4. razred – pohvalu je dobila Matea Rudinski, OŠ »Sveti Sava«

5. razred – pohvalu je dobila Donna Karan, OŠ »Matko Vuković«

7. razred – 2. mjesto osvojila je Maja Imrić, OŠ »Matko Vuković«

– pohvalu je dobila Martina Buljovčić, OŠ »Matko Vuković«

8. razred – pohvalu je dobio Mario Evetović, OŠ »Matko Vuković«

ODBOJKA

Koji sport možete igrati na otvorenom, u zatvorenom prostoru, te na pijesku, betonu, travi, parketu, a potrebna vam je lopta i mreža? Pogadate? To je odbojka.

Sigurno ste do sada već pokušali igrati odbojku, no ona kao i svaki drugi sport ima određena pravila. Hajdemo se upoznati s njima. Osnovni cilj igre je prebacivati loptu preko mreže u protivničko polje, a da je protivnik ne uspije održati u zraku i vratiti natrag. Igrače koji igraju ovaj sport odlikuje brzina, svestrani pokreti tijela, sabranost, brza reakcija i trenutna snalažljivost, a s obzirom da je to ekipni sport, onda je prijeko potrebna i složenost ekipe. Dvije ekipe od po 6 igrača bore se na terenu dimenzija 18 x 9 m. Na sredini igrališta razapeta je mreža široka 1 m, a duga 9,5 m. Igralište je podijeljeno na dva polja u kom na 3 m od mreže imamo zonu napada s obje strane. Servis izvodi desni igrač stražnje linije. Nepravilnim servisom dajemo pravo servisa protivničkoj ekipi, koja se rotira na pozicijama u krug. U jednom poenu lopta se smije dodirnuti 3 puta, ali svaki igrač samo jednom. Utakmice se igraju na 3 seta od po 25 poena.

SERVIS je početni udarac. Postoji gornji i donji servis, a igrač udara loptu s ciljem da prijeđe mrežu i pogodi unutar suprotnog terena. Primiti servis znači spojiti ruke u »čekić« i tako odbiti loptu u servisu ili kod smeča. Odbiti loptu iznad glave da bi promijenila

smjer nije lako. Taj taktički dio nazivamo DIZANJE i dobar tehničar ga može napraviti. SMEČ je najefikasniji i najatraktivniji oblik upućivanja lopte protivniku i postizanje poena. Uхватiti loptu u skoku pri velikoj brzini, nije lako, ali donosi poene. Linija od 3 igrača na mreži naziva se BLOK. Oni imaju zadatak blokirati brzi napad sa sredine mreže.

Poštanski Marko

Žive li negdje mrakojedi? Mogu li vjetnamski prasci biti kućni ljubimci? Zašto tata usred noći kopa po hladnjaku? Postoje li gusari dobrog srca? Tko je najstrašniji čudovište na svijetu? Kako je tanjur Čing zavolio poriluk? Sve su to vrlo važna pitanja na koja sigurno želite dobiti odgovor. Naravno, i ovoga puta knjiga vam može pomoći, ali ako ste pomislili na enciklopediju, pogriješili ste.

Sjećate li se samozatajnog i interesantnog pisca Mladena Kopjara iz Zagreba, koji nas je posjetio koncem studenog prošle godine. Jedna od njegovih posljednjih knjiga za djecu zove se »Poštanski Marko« i ima baš sve odgovore na gore postavljena pitanja.

Slobodno provjerite.

STIHOVJUPCI

Jež i pas

Brzao je poljem jež,
a za njime pas se dao,
a kad mu se približio,
jež je posve mirno stao.

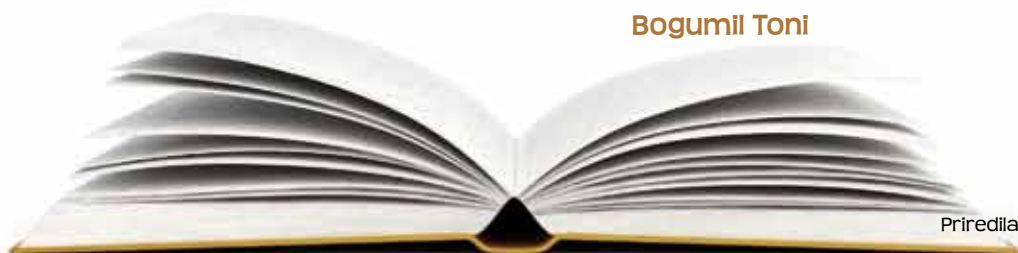
Zatvorio oklop. Čeka
udes dobar ili krut.
Pas ga počeo šapom gurati.
Bocnulo ga. Sad je ljut.

Vidje da je oklop oštar,
da bodljike mnoge prijete,
pa mu strogo doviknuo:
- Ježu, dolje bajunete!

Jež se smije: - Kada su me
tvoje lake noge stigle,
ako možeš, sam poskidaj
s oklopa moga igle!

Bogumil Toni

Slično zvuči, ali nije baš isto:

ZOBAT, ZOBLJEM

– 1. kljunom uzimati hranu ili mrvice (»Koke zoblju cilo jutro«; 2. jesti zrnevlje, bobice (»Dičurlija mi zoblje grožđe«).

ZOBIT, ZOBIM – hraniti zoblju ili drugom zrnastom hranom (»Konje triba zobit cile godine«).

ZDRAVO – 1. u zdravlju (»Mi smo dobro i zdravo.«); 2. veoma, vrlo (»Prava mater zdravo voli svu svoju ducu.«)

ZERDELIJA - marelica

ZGRČAT, ZGRNIT – 1. skupiti, prikupiti na gomilu; 2. steći, zaraditi.

HRVATSKI JEZIK

Piše: Vladan Čutura

KAKO STE DANAS DOŠLI U ŠKOLU?

Neki od vas u školu putuju autobusom, neke su roditelji doveli automobilom, a neki su došli pješice s prijateljem ili prijateljicom. Kako vi najviše volite ići do škole? S autom? S autobusom? Ili s prijateljima? No, kako je ispravno reći ili napisati čime ili s kime ste došli do škole?

Onako kako je gore napisano, NIJE ispravno! Naime ukoliko dolazite nekim sredstvom u školu (autom ili autobusom) ne govorite da ste došli »s autom« ili »s autobusom«, no ukoliko ste imali kakvo društvo do škole, tada uvijek morate reći »s prijateljem« ili npr. »s Petrom«...

Dakle, pravilo je da prijedlog s(a) NIKADA ne koristite kada izražavate sredstvo kojim obavljate neku radnju! Ispravno je reći – putovati vlakom, pisati olovkom, jesti žlicom, hvatati mrežom, oprati vodom... Prijedlog s(a) UVIJEK koristite kada izražavate društvo s kojim obavljate neku radnju – putovao s roditeljima, družim se s prijateljima, igram se s učenicima...

Zaokruži slovo ispred rečenice s točno upotrijebljenim prijedlogom.

- a) Ivan je došao s avionom.
- b) Ivan je došao s autom.
- c) Ivan je došao biciklom.
- d) Ivan je došao s tramvajem.

Srđan Lovrić

Napiši nešto za početak: Počeo bih s izrekom: »Po jutru se dan poznaje.«

Tvoje ime i prezime: Srđan Lovrić

Ako imaš nadimak, napiši ga: Zovu me Srćko.

Škola i razred: VIII. 2 razred, OŠ »Aleksa Šantić«, Vajska.

Kako ti se zovu roditelji? Ante i Zorica Lovrić.

Imaš li brata i sestru? Da, sestra Anita ima 11 godina.

Opiši svoju kosu: Kosa mi je ravna, smeđe boje, kratka.

Boja tvojih očiju? Boja mojih očiju je zelena.

Što najčešće oblačiš? Tamne trenirke.

Imaš li hobi i koji? Volim igrati tenis i odbojku, a ponekad i rukomet.

Jesi li osvojio neku nagradu? Izvučen sam u nagradoj igri Hrckovi detektivi.

Omiljeni predmet u školi? Njemački jezik.

Što želiš postati kad porasteš? Nastavnik kemije.

Kako se zovu tvoj najbolji prijatelj i prijateljica? Prijateljica Tamara, a prijatelj Nemanja.

Tvoja omiljena boja je: Plava.

Napiši jednu tvoju vrlinu i jednu manu: Vrlina – iskren, a mana - volim se svađati.

Omiljeni glumac i glumica: Glumac: Tayler Posey, a glumica: Crystal Reed.

Omiljeni filmovi: Serija: Teen Wolf (sve sezone), Vampirski dnevnik.

Kada bi mogao biti lik iz crtića, koga bi odabrao? Miki Mause.

Surfaš li internetom i koja ti je omiljeni internetska stranica? Surfam, a omiljene su mi: Twitter, Instagram, Facebook...

Koju vrstu glazbe slušaš u slobodno vrijeme? Pop i rock stranih pjevača.

Omiljeni pjevač i pjevačica, odnosno grupa: Pjevač: Milan Stanković, pjevačica: Goca Tržan, Meghan Trainor, Rihanna, grupa: Tap O11.

Koju pjesmu najviše voliš slušati? Wild dances – Ruslana.

Voziš li bicikl, rolere, trotinet i slično? Vozim bicikl i rolere, jer me to opušta.

Tko ti je uzor od poznatih osoba, a tko da nije poznata ličnost? Od poznatih Tyler Posey (znamo se osobno), a od nepoznatih roditelji.

Kada bi postojao vremeplov u koje doba bi se vratio? Ne bih se vraćao unazad.

Omiljeno mjesto na kom si bio: Na moru u Turskoj.

Gdje bi volio putovati? U Mexico, u Ameriku uopćeno.

Imaš li kućnog ljubimca? Da, mačku, zove se Mia.

Za koji sportski klub navijaš? Partizan.

Omiljeni sportaš: Filip Krainović.

Omiljeno jelo i piće: Pizza, palačinke, a piće Coca-cola.

Na što si jutros prvo pomislio kada si se probudio? Na doručak.

Imaš li simpatiju i kako se zove? Imam, ali ime će ostati mala tajna.

Omiljeno doba dana: Popodne.

Koji cvijet najviše voliš? Ružu.

Tvoj sretan broj je? 10.

Što misliš o Hrcku? Hrcko je super.

Koja ti je omiljena rubrika u Hrcku? Hrckov detektiv.

Imaš li poruku za Hrcka? Imam.. Da bude više nagrađenih u Hrckovom detektivu.

Nešto za kraj! »Nigdar ni tak bilo, da ni nekak bilo.«

POĐIMO TRAGOM KRUHA

Ljudi su oduvijek, na razne načine, mogli prepoznavati Boga u svojoj blizini. Ako dobro otvorimo oči, i mi Boga možemo pronaći u mnogim običnim situacijama i ljudima s kojima se susrećemo. Ipak, vjerujem da je svima nama posebno lijep i veličanstven susret s Gospodinom Isusom po kruhu koji nam daje u sve-toj pričesti. Kao što ni nekada davno Bog nije svoj narod ostavio gladnim u pustinji, tako nam je i Isus donio kruh za život vječni. To je kruh od kojega nikada nećemo ogladnjati. Donio nam je samoga sebe!

Sada krenimo tragom kruha! Sjetimo se različitih događaja iz Svetog pisma u kojima se Božja dobrota i ljubav prema nama očitovala baš u kruhu.

Pažljivo pročitaj kratke tekstove i poveži ih s naslovima i slikama koje ih prikazuju.

Isus je učinio da se pet kruhova i dvije ribe podijeli na oko pet tisuća muškaraca, pokraj žena i djece. I jeli su svi i nasitili se. Od preteklih ulomaka nakupiše dvanaest punih košara.

MANA U PUSTINJI

Dok su putovali pustinjom prema obećanoj zemlji, Bog je Izraelce hranio manom, kruhom s neba. Svako jutro, površinom pustinje ležao je tanak sloj, nešto poput pahuljica. Mana je imala ukus medenog kolačića.

ČUDESNO UMNAŽANJE KRUHA

Na uskrsno jutro dvojica Isusovih učenika putovala su u selo Emaus. Putem im se pridružio Isus, ali ga oni nisu prepoznali sve dok nisu zajedno sjeli za stol večerati, a Isus uzeo kruh, razlomio ga i pružio im. U času kada su ga prepoznali, Isus je nestao ispred njihovih očiju.

POSLEDNJA VEČERA

Pretvorba je dio svete mise u kojem svećenik polaže ruke na darove koje smo prinijeli - kruh i vino - moli nad darovima, izriče Kristove riječi i opisuje Kristove geste. Po njima Isus pretvara darove u svoje Tijelo i Krv.

PUT U EMAUS

Misu večere Gospodnje slavimo na Veliki četvrtak. Dok je blagovao sa svojim apostolima, Isus uze kruh, blagoslovi ga, razlomio, dade ga svojim učenicima i reče: »Uzmite i jedite, ovo je moje tijelo...«

EUHARISTIJA

Sigurno si zapazio da su neka slova uz slike obojena. Kada ih upišeš u krugove s njihovom bojom saznat ćeš kako su prvi kršćani nazivali svoja okupljanja koja mi danas zovemo SVETA MISA.

Ko-ko-da, ja sam

Proslavili smo najveći kršćanski blagdan – Uskrs, i mnogima je, a posebno djeci, prva asocijacija na ovaj dan – uskrсни zec. Osim njega i janjeta, među simbolima proljeća i Uskrsa, kada su životinje u pitanju, svakako su pilići. Zato ovoga puta pišemo o njima, odnosno njihovim mamama – kokošima.

ČUDESNE ČINJENICE O KOKOŠIMA

- * Kada se nalaze u svojem prirodnom okruženju, kokoši provode dan tražeći kukce i uživaju u svježim vlatima trave.
- * Kokoši iznimno uživaju u kopanju plitke rupe u zemlji, širenju svojih krila i valjanju u prašini. To im pomaže da očuvaju odgovarajuću izolaciju perjem i da se riješe parazita.
- * Kokoši imaju složen sustav komunikacije s posebnim značenjima. Imaju brojna različita glasanja, od dozivanja svojih pilića, do upozoravanja na mjesto gdje se nalazi hrana.
- * Vole se igrati kada imaju dovoljno prostora. Kokoši trče, skaču, kupaju se, pa čak i sunčaju.
- * U prirodnom okruženju, majka kokoš kvocat će svojim pilićima čak i prije nego što se rode te će oni njoj, ali i jedni drugima, odgovarati kroz ljuske.
- * Na industrijskim farmama pilići nikada neće upoznati svoje roditelje, jer su jaja odmah stavljena u velik inkubator.
- * Nedavna istraživanja pokazala su da su kokoši inteligentne životinje s mnogim osobinama primata. Sposobne su riješiti složene probleme, razumjeti uzroke i posljedice, te prenijeti znanje.
- * Istraživanje je pokazalo da ne samo da su se kokoši razvile iz dinosaura i da su najbliži živi rođaci veličanstvenog T. Rexa, nego da su one zapravo živi dinosauri.
- * Kokoši pridaju veliku važnost izgradnji vlastita gnijezda. Počinju grebanjem plitke podloge u tlu, onda na leđima donose grančice i lišće u svoje gnijezdo.
- * Kokoši imaju odlično pamćenje. Sposobne su prepoznati i pamtiti više od 100 različitih pojedinaca, uključujući ljude.

DOMAĆA KOKOŠ

Kokoš koja se uzgaja u našim krajevima odomaćeni je oblik divlje kokoši, vrste podrijetlom iz jugoistočne Azije. Pripada porodici fazanki iz reda kokoši.

Kao domaća životinja, kokoš je uzgojena u velikom broju najrazličitijih oblika, obilježja i varijacija boja. Trenutačno europski standardi domaćih kokoši prihvaćaju više od 180 poznatih pasmina. U svijetu se uzgaja daleko veći broj. Postoje i različite boje jaja, kao na primjer bijela, smeđa, zelena, crvena...

Domaće kokoši mogu godišnje snijeti 250 do 300 jaja ako se snese no jaje svaki dan uklanja. Ako se jaja ne uklanjaju redovito, kokoš će početi sjediti na jajima. Ležanje na jajima traje 21 dan. U dobi od dvije godine značajno opada »proizvodnja« jaja jedne kokoši.

OBITELJ KOKOŠI

Domaća kokoš teži od 1,5 do 5 kilograma. Obitelj čine: mužjak – pijetao, ženka – koka ili kokoš i mladunče – pile. U vrijeme kad kokoš leži na jajima i vodi piliće naziva se kvočka. Posebno obilježje domaćih kokoši je crvena kriesta, koja može biti različitih oblika. To je mesnata izraslina na vrhu glave, koju imaju oba spola, no kod mužjaka je uvijek veća, a obilježava ga i rep u obliku srpa. Glasanje, »kukurikanje«, pijetao koristi kao zvučno obilježavanje vlastitog teritorija. Obično se javlja u svitanje, oko podneva i u sumrak, iako pijetlovi mogu kukurikati u svako doba dana.

U prirodnom okolišu kokoši jedu sjemenke, gliste, kukce, pa čak i miševе. Dok traže hranu, kokoši se rado zadržavaju u okolišu u kojem postoji mogućnost skrivanja.

Priredila: Ivana Petrekanić Šić

Danijel
Brajković,
I.h, – OŠ »Sveti
Sava« Subotica

Lea Vojnić, I.h, – OŠ »Matko Vuković« Subotica

Renata Đanić, II.a, –
OŠ »22 oktobar« Monoštor

Tijana Mičić, II., –
OŠ »Aleksa Šantić«
Vajska

Vesna Gabrić, IV. a, –
OŠ »Pionir« Žednik

Vanja Varga, II., –
OŠ »Bratstvo-jedinstvo« Bezdan

Vinka Vuković, III.b, –
OŠ »Ivan Goran Kovačić« Sonta

Ema Smolenski, III., –
OŠ »Ivo Lola Ribar« Plavna

Ivana Radičev –
OŠ »Moša Pijade« Breg

David Šarčević, II.h, –
OŠ »Matko Vuković« Subotica

Marija Milodanović, III.b, –
OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin

Marijan Tikvicki, II.e, –
OŠ »Ivan Milutinović« Mala Bosna

Melisa Gadžur, III.a, –
OŠ »Matija Gubec« Tavankut

Izvučene 203 nagrade kviza »Čitam i skitam«

Nakon puna dva mjeseca dovršen je kviz Gradske knjižnice Subotica nazvan simpatičnim naslovom »Čitam i skitam«. Svi vi koji idete u osnovnu školu, pod uvjetom da ste članovi knjižnice, mogli ste sudjelovati u kvizu. Naravno, trebalo je nešto i pročitati. Odabir je bio više nego interesantan - Zvonimir Balog. Kviz je bio i u znaku 125. rođendana Gradske knjižnice te su organizatori i obećali upravo toliko nagrada. Međutim, zahvaljujući brojnim prijateljima knjige i čitanja osigurane su čak 203 nagrade. Odlično, zar ne?!

Završna priredba i javno izvlačenje nagrada obavljeno je posljednjeg radnog dana prije proljetnih ferija, točnije na Veliki četvrtak. Ustvari, to je bilo 2. travnja na Međunarodni dan knjige za djecu i 210. rođendan Hansa Christiana Andersena, svjetski poznatog pisca bajki za djecu.

Njih čak 950, sudjelovalo je ove godine u Kvizu »Čitam i skitam« no, nažalost, nisu svi točno popunili online upitnik pa nisu ni bili u čuvenoj narančastoj kutiji. Ako još kojim slučajem ne znate tko su dobitnici nagrada, i jeste li baš vi osvojili nešto, pogledajte popis na <http://www.subiblioteka.rs/hr/kviz-detalj-nije/99/>.

Ali tu se ne završava priča. Koncem mjeseca bit će organiziran izlet u Novi Sad za one sretnike koji su osvojili ovu nagradu u kvizu. Zašto sretnike? Zato što sam čula da će program puta biti fantastičan, baš kao i svake godine... a uz to, bit će to radni dan pa neće morati ići u školu. Pravi sretnici! Ali i ostali su sretnici, jer mogu nastaviti čitati i skitati iako je završen kviz. Pa imaju člansku iskaznicu koja je važeća idućih godinu dana. Extra! Onda... Što kažete? Nastavljamo s čitanjem i skitanjem?

Čitam i skitam

Draga djeco knjižnica vas zove
da podete s njom u avanture nove!

Ako znate čitati i pisati
knjige i nagrade će same stizati!
Sto dvadeset pet nagrada vas čeka
i putovanja neka.

Vrijedno radite i odgovore šaljitel!
Mila Kujundžić, OŠ »Ivan Milutinović«

Cijeli travanj je u znaku knjige i čitanja. Ima još par značajnih nadnevaka.

Dana 22. travnja obilježava se **Dan hrvatske knjige**.

Sutra dan, 23. travnja obilježava se Svjetski dan knjige i autorskih prava.

U SAD-u, Velikoj Britaniji, Njemačkoj, Irskoj... 23. travnja se održava i **World Book Night** (Svjetska noć knjige), godišnja proslava kojom se afirmira ljubav prema knjizi i čitanju, za koju se tiskaju posebne besplatne knjige i dijele svima koji žele čitati. U Hrvatskoj se **Noć knjige** održava od 2012. godine, dok se od 2014. godine Noć knjige održava i u Sloveniji i Crnoj Gori.

Prvi Hrckov masters turnir

Za samo 8 dana, 25. travnja bit će održan prvi Hrcov masters turnir u igri koju svi dobro poznajete - »Čovječe, ne ljuti se«! Turnir organizira Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ« i dječji podlistak »Hrcko«. Nadam se da ste već dobro uvježbali bacanje kocki, te da vaši pobjednici završavaju s posljednjim pripremama. Već osjećam kako će to biti »opasna borba«.

Masters turnir bit će održan, kako smo već rekli, 25. travnja u prostorijama HKC-a »Bunjevačko kolo« u Subotici (Preradovićeve 4.) s početkom u 10 sati.

Čekamo vas!

Prijave pobjednika kvalifikacijskih turnira u školama i vrtićima do 18. travnja možete poslati na mail: hrhrcko@gmail.com ili putem telefona 024/ 55-33-55

FOTO VIJEST

Scena iz predstave »Ča Bonina razgala« u izvođenju malih glumaca iz dječjeg vrtića »Marija Petković-Sunčica«.

HRCKOVI DETEKTIVI

Odgovor iz prošlog broja

Čovječe ne ljuti se!

Nagrađeni

1. Martina Matin, I.a, – OŠ »Ivan Goran Kovačić« Sonta
2. Bojan Kolar, II. – OŠ »Sremski Front« Sot
3. Valentina Ostrogonac, III.a, – OŠ »Matija Gubec« Tavankut
4. Tea Krišto, IV. – OŠ »Moša Pijade« Bereg
5. Jelena Forgić, IV.b, – OŠ »22. Oktobar« Monoštor
6. Jasmina I. Ivandekić, 3.b, – OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin
7. Vladimir Šarčević, III. – OŠ »Pionir« Žednik
8. Andrej Vuković, III.h, – OŠ »Matko Vuković« Subotica
9. Helena Holpert, I.a, – OŠ »Bratstvo-jedinstvo« Bezdan
10. Ana Rukavina, II.c – OŠ »Ivan Milutinović« Subotica

Nagradno pitanje

Kog datuma obilježavamo
dan planeta Zemlje?

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

KUPON

Zašto volim ići u hrvatski odjel?

Kada bi me netko pitao zašto volim ići u hrvatski odjel, rekla bih mu: zato što sam Hrvatica i ponosim se time, ali sigurna sam da ima još puno razloga. Recimo, zato što nas nema puno u odjelu, pa nije bučno tijekom sata. Kada bismo čekali nastavu ispred neke učionice, a pokraj se nalazi razred od oko petnaest đaka, često mi dođe da začepim uši ili da se proderem na njih »Tišina!« Još jedan razlog je taj što dobivamo većinu udžbenika besplatno, pa samo trebamo kupiti radne bilježnice i udžbenike iz engleskog i ruskog jezika. Naravno, bitno nam je što čitamo, pa ću samo reći da lektire na hrvatskome jeziku nisu (većina njih) tako dugačke i uvijek su predivne ilustracije koje se nalaze unutra. A sada nešto što svi vole – putovanje sedam dana u Novi Vinodolski. Svaki puta kada dobijemo ponudu, svi nagovaramo roditelje da zaokruže »Da«. Naravno, svi se nadamo da ćemo i ove godine dobiti ponudu i sresti teta Vesnu koja drži školicu plivanja za najmlađe u Novom Vinodolskom. Volim ići u hrvatski odjel jer mi se to jednostavno sviđa. Mislim da je to najjednostavniji odgovor na to pitanje.

Mihaela Dulić, 5. b.

Upis za buduće prvašice je već počeo. U subotičkim školama »Matko Vuković«, »Ivan Milutinović« i »Sveti Sava«, kao i u školama u okolnim mjestima – »Vladimir Nazor« u Đurđinu, »Matija Gubec« u Tavan-kutu i »Ivan Milutinović« u Maloj Bosni, imate priliku pohađati nastavu na hrvatskom jeziku. Pitate se kako je u tim odjelima? Tko bi vam mogao bolje reći nego oni koji ih pohađaju. Svoje radove poslali su nam učenici OŠ »Vladimir Nazor« iz Đurđina.

Roditelji su me upisali u školu na hrvatskome jeziku, nisam razumjela na početku zašto baš tamo, ali sam kasnije shvatila ljepotu izbora. Zavoљela sam učiteljicu i prijatelje, a najviše mi se dopadalo to što mogu u školi naučiti pisati i govoriti na materinjem jeziku i što mogu upoznati povijest svoga naroda. Hrvatsko nacionalno vijeće organizira svake druge godine odlazak na more u Hrvatsku i to me jako raduje, jer upoznajem nove prijatelje koji isto tako pohađaju nastavu na hrvatskome jeziku. Svake godine dobijemo besplatne udžbenike, kao i slastice da se zasladimo za blagdanе. Volim ići u hrvatski odjel i učiti na svojem materinjem jeziku. Jedino mi je krivo što nas ima malo u odjelu, pa ako se netko razboli, to se jako primijeti, jer nas tada ima još manje.

Katarina Ivković Ivandekić, 5. b.

Pitaju me nekad: »Zašto idem u hrvatski odjel?« Prvenstveno im kažem: »To je jezik s kojim odrastam, otac mi je Hrvat i zato sam ponosna što sam i ja Hrvatica.« Kada sam išla u vrtić nisam znala da postoji nastava na hrvatskome jeziku. Zahvalna sam roditeljima što su me upisali u taj odjel gdje sam svašta dobroga naučila. Kroz školovanje u hrvatskome odjelu imala sam puno zanimljivih događaja i upoznala mnogo prijatelja. Volim učiti i pričati o svemu što je vezano za Hrvatsku. Uskoro završavam osmogodišnje školovanje i razmišljam što nastaviti dalje. Svoj materinji jezik neću nikada zaboraviti. U hrvatskome odjelu sam naučila puno kroz sve ove godine. Najprije himnu Hrvatske, povijest, hrvatske spisatelje i spisateljice. Organizirana su razna natjecanja, kvizovi. Na nekima sam sudjelovala, osvojila nagrade, putovanja, stekla nove prijatelje. Ne znam što bih još mogla dodati osim da volim sve što se tiče Hrvatske. Za kraj, zahvalna sam svima koji su me podučavali, ohrabrivali i vodili na dobar put na kojem sam svoje još više zavoљjela.

Marijana Dulić, 8. b,

ŠKOLA

Gdje ste đaci? Škola zove!

Dragi predškolci, spremni ste za školu? Pred vama i vašim roditeljima je jedan novi period, period školovanja koji donosi više odgovornosti, zadaća, radnih navika, ali ne brinite, bit će vremena i za igru... »Veliki« (mame, tate, učiteljice, nastavnici) su tu da vam u svemu tome pomognu. Hrcko vam je pripremio kviz kroz koji možete provjeriti koliko ste spremni za školu. Pa, na posao!

1. Ključ je napravljen od:

- a) drveta
- b) metala
- c) plastike

2. Ribe žive:

- a) u šumi
- b) na livadi
- c) u moru

3. Od koke dobivamo:

- a) jaja
- b) darove
- c) vunu

4. Koja riječ počinje slovom A

- a) uho
- b) auto
- c) čavao

Brz kao

5. Jagoda je:

- a) voće
- b) povrće
- c) cvijeće

6. U kom godišnjem dobu se budi priroda:

- a) zimu
- b) ljeto
- c) proljeće

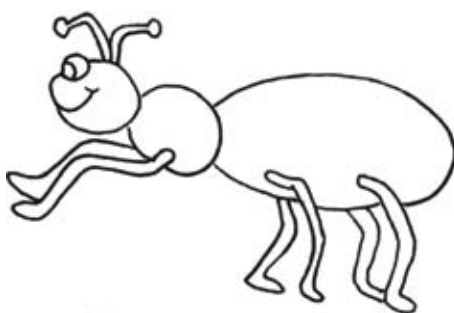
7. Prirodu zagađuje:

- a) čovjek
- b) biljke
- c) životinje

8. Prirodu čuvamo tako što:

- a) lomimo grane
- b) bacamo smeće
- c) sadimo drveće

Vrijedan kao

9. Od stakla je napravljena:

- a) čekić
- b) čaša
- c) cipela

10. Zrak je potreban za:

- a) disanje
- b) piće
- c) jelo

11. Krumpir raste:

- a) u zemlji
- b) na drvetu
- c) na zemlji

12. Kapa je dio:

- a) obuće
- b) alata
- c) odjeće

Rumen kao

Pripremila: Marina Piuković

Priča je gotova!

uradim zadaću za sljedeći sat. Dakle, nije strašno. Neugodno je, jer treba reći mami, ali – to će se ispraviti. Mi ćemo se svakako družiti još, Darko se malo duri, jer sad nema »djevojku«, ali – kazala sam mu da smo mi umjetnici takvi i da će se on uskoro sigurno zaljubiti u drugu curu iz glazbene. Ionako ga sve cure tamo vole. Već se nasmiješio i počeo pričati o nekoj Gogi, ja ju niti ne poznajem, ali – naša »ljubavna drama« je gotova.

Inače, ono što sam vam pričala prošli puta – da nešto između mame i tate ne funkcionira baš najbolje i da tišina na njima nekako sluti na zlo – pa, bila sam u pravu. Mama me je u subotu navečer pozvala da sjednemo i popričamo o nečemu važnom. Kazala mi je da između nje i tate stvari ne stoje baš najbolje, da su se otkad je on nastavio svoje znanstvene studije u Novom Sadu i sva ta istraživanja – da su se jako udaljili. Rekla je da se ne iznenadim ako se oni odvoje... Kad sam je pogledala u panici, čvrsto, ali nježno me je uhvatila za ruke i rekla da se ne bojim, neće se mnogo toga promijeniti, možda prijatelji neće ni saznati, jer je tata ionako skoro stalno odsutan i nas dvije smo već godinu dana skoro stalno same. Počela sam plakati – odjednom mi je sve izgledalo grozno, strašno i odvratno: pa, zar ja zaista nemam obitelj? Zar se moji mama i tata, jedini koje imam na svijetu, ne vole? Zar ja živim u laži već godinama? Mama je na to okrenula pogled i stisnula oči da spriječi suze. Skočila je sa stolca i čvrsto me zagrlila, gladeći me po glavi i leđima, nešto između milovanja i masiranja, da spriječi moje drhtanje, mislim. Govorila mi je, ljubeći me po kosi, kroz jecaje, da nisam ja ništa kriva, da neće ona dati da ja patim, ona će sve zbog mene izdržati, da smo mi jake, ali tata je malo takav, sad je takva situacija, možda će proći...

Moram popričati s Tinom uskoro. On je tako normalan i znam da će imati neki dobar savjet za mene.

Kristina

Moja »ljubav« s Darkom je – gotova, jednostavno završena. Nisam ni tužna. Kad smo prekinuli, nekako sam se čudno osjećala: malo mi je bilo krivo, kao kad dobijem minus za neurađenu domaću zadaću, ali kod nastavnice koja dozvoljava da

Planovi, planovi...

Ljudi, počeo sam volontirati za Caritas! Pomažemo starima... Dobro, još nismo počeli, još se dogovaramo i planiramo. Nikako da nam se javi više ljudi, iako znamo da u našem gradu ima puno starih i bolesnih kojima trebaju razne vrste pomoći... Za sad dolaze u našu grupicu (utorkom u 19 sati na župi) neki ljudi da nas malo pouče što bismo i kako mogli raditi. Baš su cool! Tako pametno i lijepo govore i objašnjavaju kako se trebamo ponašati kako bi nas svi, osobito stari, lakše prihvatili.

Dobro, ne bi bilo fer da ne kažem što mi se još osobito dopada na tim našim sastancima ☺. Dolazi i par cura. Ni za sve ranke za »Minecraft« ne bih vam rekao koja mi se sviđa, tako da – nemojte ni pokušavati otkriti. Ništa se još konkretno ne događa, ali aktivno radim na tome da skinem neke Svenove »fore«, jer je on za cure – car... Ona je sjajna, mislim da nikad nisam vidio tako lijepu kosu! Premda, od kose joj je još ljepši osmijeh. Kad me pogleda, u meni se nešto dogodi, ma ne znam opisati. Baš mi je lijepo, pa njene poglede i razgovor s njoj »lovim« po svaku cijenu, jer poslije – do sljedećeg utorka je dugo, predugo. Nemam njen broj mobitela, glupo mi je da je pitam, ali, kujem neki plan kako da to otkrijem. Moram ipak na onaj glupi Fb, jer je od srijede do utorka predugo (ona ne ide u našu crkvu na misu nedjeljom), a tamo ću je naći...

Završio prvo poglavlje »Galeba«. Još mi ništa nije jasno, ali mi se sviđa – genijalne su fotke u knjizi. Javim kad pročitam...

Tin

Kviz Vojvodinu

1. Vajska je selo u jugozapadnoj Bačkoj, nalazi se tek nekoliko kilometara od granice s Hrvatskom. Kako se zove jezero u neposrednoj blizini sela?

- a) Provala
- b) Podrum
- c) Paličko
- d) Skadarsko

Jezero je nastalo kao posljedica poplave 1926. godine, kada je Dunav »provalio« nasip i dostigao vodostaj od skoro 6 metara. Tada su se pojavila i četiri izvora koji neprestano, kao prirodni fenomen, »nadopunjuju« bistrom vodom jezero čija je dubina od 5 do 19 metara. Površina samog jezera je 4 ha.

2. Cvjetanje rijeke Tise već godinama privlači veliku pažnju posjetitelja, biologa i medijskih ekipa jer se može vidjeti samo još na jednog rijeci u svijetu. Gdje?

- a) Nil u Africi
- b) Mississippi u Americi
- c) Kopaonik u Srbiji
- d) Jang Ceng Jang u Kini

U vrijeme cvjetanja Tise nekoliko tisuća posjetitelja posjetit će manifestaciju »Kad Tisa cvjeta«. Ovi tanani insekti poslije tri godine provedene u mulju, u toku samo jednog dana, pojavljuju se iznad rijeke i leteći u rojevima produžavaju svoju vrstu. Poslije zalaska sunca Tiski svijet polaže jaja i završava život.

3. Kako se zove običaj Hrvata Bunjevaca kada momci na drugi dan Uskrsa posjećuju cure i polivaju ih običnom vodom ili parfemom?

- a) Kupoholičarke
- b) Rakijare
- c) Polivači
- d) Provodadžije

Na Vodeni ponedjeljak, drugi dan Uskrsa, momci su u skupinama obilazili djevojke kako bi ih polili. Najizvornije polijevanje je bilo vodom kraj bunara, a u novije vrijeme se to obavlja i raznim parfemima. Djevojka je momke zakitila cvijećem i darivala pisanicom i narančom.

4. Koji rođendan ove godine slavi Gradska knjižnica Subotica?

- a) 125.
- b) 50.
- c) 205.
- d) 175.

Gradska knjižnica Subotica je najstarija ustanova kulture u Subotici i često ima interesantne programe za djecu i mlade kojima ih želi potaknuti na čitanje. Poznata je i po dva Atlasa koji se nalaze na ulazu u Dječji odjel, te na svojim plećima nose znanje i brojne knjige koje posjeduje ova knjižnica.

Strašni lav

Priprava:

1. Očistite mandarine na kriške, a bananu narežite na ploške.
 2. Od kore krastavca izrežite trakice za brkove, a od kore mandarine trokut za nos. Suhe grožđice narežite u obliku polumjeseca za usta.
 3. Na tanjur postavite kolut ananasa, oko kojega poredajte kriške mandarine za grivu. Ploške banane postavite za uši i oči lava, na koje postavite i suhe grožđice.
 4. Trokut od kore mandarine postavite kao nos i s obje strane stavite po tri tračice od kore krastavca za brkove. Kao usta postavite suhe grožđice koje ste narezali u obliku polumjeseca.
- Dobar tek!

»Strašni lav« je specijalitet Fabijana Dulića, učenika I. razreda OŠ »Matija Gubec« iz Tavankuta. Fabijan se voli igrati s bratom Bornom i prijateljima, gledati crtane filmove (najviše Spužva Boba i Avatara), a bavi se plivanjem.

Vrijeme priprave:
6 minuta

Potrebni sastojci:

- mandarina i kora od mandarine

- ananas

- banana

- suhe grožđice

- krastavac

Priredila: Bernadica Ivanković

Jeste li znali?

➔ Leptir kuša (osjeća) svojim nogama.

➔ Medvjedi se boje glazbe.

➔ Na planetu Uran ljeta i zima traju po 21 godinu.

➔ Neki Eskimi koriste hladnjake kako bi spriječili potpuno smrzavanje hrane.

➔ Sirijski grad Damask najstariji je neprekidno naseljeni grad na svijetu. Procvat je doživio oko 2000 godina prije no što je 753. godine prije nove ere osnovan Rim.

➔ Prvi grad na svijetu koji je dostigao milijun stanovnika bio je Rim, 133. godine p. n. e. London je milijunitog stanovnika dobio tek 1810., a New York 1875. godine. Danas u svijetu ima oko 300 gradova s više od milijun stanovnika.

Kinomania

Zvončica i čudovište iz Nigdjezemske

Iz Disneyevog studija ponovno nam stiže »Zvončica«, ovog puta u društvu čudovišta iz Nigdjezemske. Nova priča o Zvončici istražuje drevni mit o legendarnom stvorenju čija daleka tutnjava izazove pa se ne boji prekršiti pravila i pomoći životinji u nevolji. Međutim, ta masivna životinja s neobičnim zelenim očima zapravo nije dobrodošla u Dolinu vila jer se vile boje da će im uništiti dom. Vila Lana se odluči sprijatelжити s čudovištem jer ispod grube vanjšine vidi dobro srce, te pokušava uvjeriti Zvončicu i ostale djevojke da riskiraju sve kako bi ga spasile dok ne bude prekasno.

Spužva Bob Skockani: Spužva na suhom

Spužva Bob Skockani nikada ne miruje! Čak i dok čuva neprocjenjivu stranicu knjige koja vlasniku daje bezgraničnu moć on svira, skače, gnjavi svoje prijatelje i upada u nevolje. No, sve je to dio svakodnevice male morske spužve, Patrika Zvijezde, Kalamarka Pipkavca i Eugena Klještića - dok se u njihov svijet ne uplete zli gusar Alameda Jack! Njemu je stranica potrebna kako bi imao cijelu knjigu i uz pomoć nje ostvario svoje crne planove. Alameda će stoga napasti Bikini dolinu ne bi li od Spužve Boba Skockanog preoteo čarobni papir koji mu nedostaje, pa će simpatični žučo biti primoran sa svojom družinom pobjeći u naš svijet i postati prava spužva na suhom!

U osam smjerova pronadi i precrtaj sljedeće pojmove: CRTANI FILM, KOTAČ, AKVAREL, KUĆA, POSTER, DŽEP, VEČERA, VJEVERICA, VOĆE, DJED, IGRA, ČAJ, KOLAČ, ZVONO, KREDA, MAPA, KLUPA, ZUB.

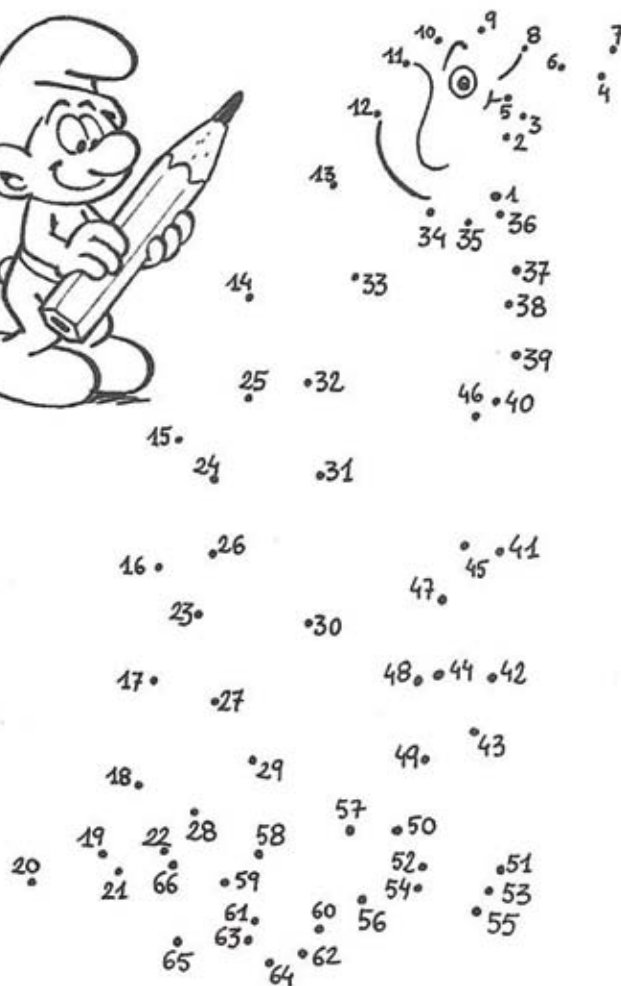
Preostala slova dat će konačno rješenje.

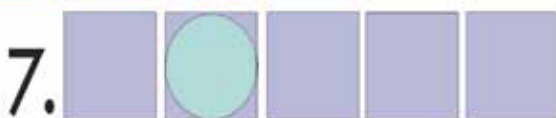
Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerke.

P	C	K	E	O	N	O	V	Z	V
V	O	Ć	R	A	P	U	L	K	E
K	O	S	L	E	A	P	A	M	Č
V	O	K	T	E	D	B	U	Z	E
A	I	T	O	E	R	A	P	D	R
Č	G	J	A	L	R	A	J	E	A
U	R	I	A	Č	A	E	V	J	DŽ
K	A	E		Č	D	Č	T	K	
A	C	I	R	E	V	E	J	V	A
M	L	I	F	I	N	A	T	R	C

--	--	--	--	--	--

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvih zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

	4							
		1		3	4	6	2	
6		3					7	
			4	8	3	5		7
				5			6	
					9		4	
		5						1
8			5	4	7	3	9	6
				2	1			

		9						
	4	5	9				6	
		6				9	2	4
							7	
	6							
2	5	8				7		
	1				7	6	5	
						8		

Pomožimo prirodi

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvički

